

EPSU:s fond för juridiskt bistånd

Bestämmelser om dess användning

Detta dokument diskuterades för första gången av EPSU:s samordnare för europeiska företagsråd (EWC) den 29 oktober 2007.

Information gavs till EPSU:s fasta kommitté för allmännyttiga verk (30 oktober) och EPSU:s styrelse 26-27 november 2007. Kommentarer införlivades i texten och dokumentet diskuterades ingående de 2 april 2008. EPSU:s EWC-samordnare överlämnade därefter dokumentet till EPSU:s fasta kommitté som rekommenderar att styrelsen godkänner det.

EPSU:s fond för juridiskt bistånd för mål som involverar europeiska företagsråd

Det är allt fler europeiska företagsråd som drar sina företag inför rätta. En översikt finns bland annat på http://www.worker-participation.eu/company_law_and_cg och <http://www.ewcdb.eu/> under avsnittet om rättsregler.

Även företagsråd inom EPSU:s område berörs (bland annat GdF) och nyligen tog Suez europeiska företagsråd upp frågan om ekonomiskt stöd i händelse av en rättsprocess.

Rättsystemen ser olika ut inom EU. I vissa länder kan det europeiska företagsrådet inleda ett rättsligt förfarande mot företaget och arbetsgivaren betalar, medan i andra länder måste facket vara part i målet och stå för kostnaderna.

EPSU har skapat en ekonomiska reserv för att stödja europeiska företagsråd och fackföreningar i händelse av konflikter och rättegångsförhandlingar. Det är viktigt att fastslå en uppsättning klara regler om hur fonden ska användas, i synnerhet eftersom medlen är begränsade och rättegångskostnader höga. (Uppskattas uppgå till mellan 8 000 och flera tusentals euro)

Våra kollegor i EMF har redan arbetat med dessa frågor. Deras handbok om omstrukturering finns på:

http://www.emf-fem.org/areas_of_work/company_policy/restructuring/emf_handbook_on_how_to_deal_with_transnational_company_restructuring Handboken finns på EN, FR, TY, NL, SV, TJ, SP. Sidorna 41-48 handlar om rättsregler.

Samordnarna ombes att studera följande:

Europeiska företagsråd som samordnas av EWC-samordnare som tillhör EPSU (fackförbund anslutna till EPSU) kommer att ha tillgång till den rättsfonden som inrättats för att stödja rättegångsförfaranden under följande **omständigheter**:

- Ett företag som inte respekterar ett europeiskt företagsråds rätt till information och samråd (inklusive tillräckligt med tid för att studera alternativ) i händelse av omstrukturering som leder till betydande förluster av arbetstillfällen och förändringar som till exempel omlokalisering, avyttring av verksamhet.
- Eller i händelse av sammanslagning/förvärv som har konsekvenser för berörda arbetstagare

Detta innebär att ett EWC som vill vända sig till domstol på grund av överträdelse av bestämmelser i ett EWC-avtal som inte har att göra med iakttagande av rätten till information och samråd och begäran om extra möten vid omstruktureringar (nedläggningar, avskedanden, omlokaliseringar...), sammanslagningar och förvärv, inte kommer att vara stödberättigade. Dessutom kan stöd utgå när ett företag bildar ett europabolag (SE) och inte respekterar förfarandet för förhandlingar om ett europabolags-EWC och arbetstagarnas representation i styrelsen, om EPSU är part i målet.

Det kan föreligga speciella omständigheter som bör kunna få stöd. Mycket goda skäl måste anföras.

Europeiska företagsråd som samordnas av EWC-samordnare från EPSU (fackförbund anslutna till EPSU) kommer att ha tillgång till den rättsfond som inrättats för att stödja rättegångsförfaranden när följande **villkor** uppfylls:

- Ett viktigt villkor för att EPSU ska bidra ekonomiskt är att EPSU har skrivit under EWC-avtalet.
- EPSU ska tidigare ha deltagit i det europeiska företagsrådets arbete. Ett rättsfall bör ingå i ett längre förlopp där det europeiska företagsrådet och fackföreningarna har bett EPSU att ingripa (till exempel genom att skriva till ledningen eller samordna gränsöverskridande aktioner) En rättsprocess ska ingå i en strategi och inte utgöra en enskild aktion.
- Samordnarens förbund eller ett av de berörda (nationella) förbunden bör tillhandahålla den juridiska sakkunskap som underbygger målet och förklara varför argumenten håller i domstol och kan avgöras till deras fördel. I vissa fall kanske även det europeiska företagsrådet har tillgång till rättslig expertis. Utan ett sådant nationellt perspektiv och i brist på en samordnad syn om flera fackföreningar är inblandade, är det inte möjligt för EPSU att stödja ett rättegångsförfarande.
- EPSU:s EWC-samordnare ska redogöra för EPSU om bakgrunden och anledningarna till att man vill vända sig till domstol.
- Ytterligare ett villkor är att det europeiska företagsrådet ger ett klart mandat för att vidta rättsliga åtgärder. Detta mandat kan ges till EWC-sekretariatet, arbetstagsrådets ordförande eller annan person om att driva målet. Ett sådant mandat är nödvändigt eftersom utan det kan rättsliga hinder åberopas. Ärenden från enskilda medlemmar kommer därför inte att kunna behandlas.
 - Exempel på EWC som har gett ett klart mandat är:
 - Suez EWC http://www.epsu.org/IMG/pdf/Comm_Press_BARCA.pdf
 - GdF EWC <http://www.epsu.org/a/2551>
- Rättssystemen varierar i EU. I vissa länder kan europeiska företagsråd inleda ett rättegångsförfarande (och välja advokat) och arbetsgivaren/företaget står för kostnaderna. I många andra fall är det fackföreningarna som måste betala. I dessa situationer kan stöd begäras från EPSU:s fond.
- Om EWC och berörda nationella förbund inte ger ett klart mandat (och när det är klart att EPSU kan vara part i ärendet), kommer EPSU inte själv *driva* ett rättegångsförfarande. EPSU *stödjer* rättsliga förfaranden som har inletts av nationella fackföreningar och bidrar... Kostnaderna för processen riskerar att (långt) överskrida vad som finns tillgängligt från EPSU, se nedan, och om fackets sida inte vinner målet, måste de berörda fackföreningarna stå för kostnaderna.
- Stöd från EPSU verkar vara speciellt lämpligt för fackföreningar som i ekonomisk hänsyn täcks av EPSU:s indexsystem för medlemsavgifter.

- Medlen är begränsade och kan inte fyllas på snabbt, och bidragen kommer därför att begränsas. Förslag föreligger om att EPSU maximalt bidrar med 10 000 euro för att finansiera ett rättegångsförfarande.

Förfarande

Hur ska EPSU fatta beslut om att ge stöd i de fall som uppfyller ovanstående villkor och omständigheter?

- Varje fall bedöms utifrån sina egna meriter och särdrag.
- När en begäran inkommer sammanställer EPSU:s sekretariat ett informationsdokument (briefing) med detaljerad information om hur de olika villkoren och omständigheterna uppfylls. Det ska avslutas med en rekommendation.
- Dokumentet skickas ut till EPSU:s EWC-samordnare för deras synpunkter. Dessa kommer att beaktas.
- EPSU överväger om en panel av juridiska experter (2-3), till exempel de som EFS använder, kan användas för att bistå med ett utlåtande.
- På grund av att ärendet ofta är *brådskande* (om man vill erhålla ett domstolsföreläggande för att stoppa ett företag från att gå vidare med omstrukturering, sammanslagning, avyttring, till exempel), kommer det ofta inte vara möjligt att be om styrelsens godkännande. EPSU:s sekretariat fattar beslutet och rapporterar tillbaka till EPSU:s EWC-samordnare och EPSU:s styrelse.

Översyn

Dessa villkor och förfaranden kan revideras på grundval av de erfarenheter som görs. Eftersom det saknas erfarenhet av dessa regler, är det klokt att inledningsvis tolka dem restriktivt.